

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΜΑΙΟΣ 2014

- A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-28– ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**
- B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**
- Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-28– ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**

2 Ιουνίου 2014

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επόμενο δελτίο: **1 Ιουλίου 2014**

A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ: ΕΕ-28, ΕΥΡΩΖΩΝΗ, ΕΛΛΑΔΑ**Ε.Ε – ΕΥΡΩΖΩΝΗ: Βελτίωση στο οικονομικό κλίμα στην Ευρωζώνη, σταθερότητα στην ΕΕ**

Το οικονομικό κλίμα τον Μάιο βελτιώνεται ήπια στην Ευρωζώνη, αλλά παραμένει σταθερό στην ΕΕ, με το σχετικό δείκτη να κερδίζει 0,7 μονάδες στην πρώτη και 0,2 στη δεύτερη, φθάνοντας αντίστοιχα στις 102,7 και 106,5 μονάδες, ανώτερα του μακροχρόνιου μέσου όρου του¹. Αναλυτικότερα:

Στην **Ευρωζώνη**, η μικρή ανάκαμψη του κλίματος εκπορεύεται κατά κύριο λόγο από τη βελτίωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης και των επιχειρηματικών προσδοκιών στις Κατασκευές και τη Βιομηχανία. Στις Υπηρεσίες και το Λιανικό Εμπόριο, το κλίμα παρέμεινε επί της ουσίας αμετάβλητο. Συγκεκριμένα, στις **Κατασκευές**, ο δείκτης κλίματος καταγράφει θετική μεταβολή (+0,4), η οποία εμφανίζεται ως οριακά υψηλότερη στη **Βιομηχανία** (+0,5). Στις **Υπηρεσίες**, η άνοδος του δείκτη είναι σχεδόν αμελητέα (+0,3), ενώ στο **Λιανικό εμπόριο** το κλίμα δεν μεταβάλλεται καθόλου. Τέλος, η **καταναλωτική εμπιστοσύνη** κερδίζει κατά μέσο όρο +1,5 μονάδες, ενώ σε επίπεδο χωρών, από τις πέντε μεγαλύτερες οικονομίες της ζώνης του ευρώ, οι συνολικές προσδοκίες βελτιώνονται στην Ιταλία (+0,5), την Ισπανία (+0,4), την Γερμανία (+0,7) και την Ολλανδία (+1,3), ενώ υποχωρούν ελαφρά στην Γαλλία (-0,4).

Στην **ΕΕ** το οικονομικό κλίμα παραμένει σχετικά αμετάβλητο, ενώ στο Ην. Βασίλειο, τη μία από τις δύο μεγαλύτερες οικονομίες εκτός Ευρωζώνης, καταγράφει αρνητική μεταβολή (-1,0), με τον αντίστοιχο δείκτη στην Πολωνία να μην μεταβάλλεται ούτε κατ' ελάχιστο. Σε τομεακό επίπεδο, οι προσδοκίες στην ΕΕ βελτιώνονται στο Λιανικό Εμπόριο, παραμένοντας σταθερές στη Βιομηχανία και εν πολλοίς και στις Κατασκευές, ενώ επιδεινώνονται ελαφρά στις Υπηρεσίες. Τέλος, η καταναλωτική εμπιστοσύνη στην ΕΕ ανακάμπτει, όπως και στην Ευρωζώνη. Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, οι δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώνονται στις -1,8 και τις -3,0 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα. Οι *προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής βελτιώνονται ήπια και στις δύο ζώνες, εξέλιξη ανάλογη με εκείνη στις εκτιμήσεις για τα επίπεδα παραγγελιών και ζήτησης*. Στις *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* καταγράφεται μικρή κλιμάκωση στην ΕΕ και σταθερότητα στην Ευρωζώνη.
- Στις **Υπηρεσίες**, οι δείκτες προσδοκιών διαμορφώνονται στις +8,2 και +3,8 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη, με τις *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους και τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση να βελτιώνονται ήπια σε αμφότερες τις ζώνες*. Οι *προβλέψεις των επιχειρήσεων για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης χάνουν αντίθετα 4 μονάδες στην ΕΕ, επιδεινούμενες οριακά στην Ευρωζώνη*.
- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι σχετικοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις +4,1 μονάδες στην ΕΕ και τις -2,5 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι *εκτιμήσεις για την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα κερδίζουν πάνω από 4 μονάδες στην ΕΕ και πάνω από 3 στην Ευρωζώνη*, ενώ οι *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* καταγράφουν μικρή άνοδο στην Ευρωζώνη και δεν μεταβάλλονται στην ΕΕ. Τέλος, οριακώς πτωτικά κινείται ο δείκτης των *προβλέψεων για τις πωλήσεις τους επόμενους μήνες* και στις δύο ζώνες.

¹ Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στη Γαλλία και ο δείκτης εμπιστοσύνης των καταναλωτών στην Ιρλανδία αναθεωρήθηκαν ελαφρά σε σύγκριση με τον Απρίλιο. Οι αναθεωρήσεις αυτές, σε συνδυασμό με την ενσωμάτωση του λιανικού εμπορίου στον υπολογισμό του δείκτη για τη Μάλτα, συνέβαλαν στην προς τα πάνω διόρθωση κατά μία δεκαδική μονάδα στο συνολικό δείκτη της ΕΕ (στις 106,3 μονάδες).

- Στις **Κατασκευές**, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών κινείται στις -25,6 και -30,0 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα. Στην ΕΕ, οι αρνητικές προβλέψεις για το επίπεδο των εργασιών εντείνονται ελαφρά και οριακά στην Ευρωζώνη, ενώ αντίστοιχα οι προβλέψεις για την απασχόληση ενδυναμώνονται ελαφρά και στις δύο ζώνες.
- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** διαμορφώνεται στις -4,1 και -7,1 μονάδες στην ΕΕ και την Ευρωζώνη αντίστοιχα. Οι αρνητικές προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους δεν μεταβάλλονται στην ΕΕ, ενώ βελτιώνονται στην Ευρωζώνη, με τις προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας να βελτιώνονται οριακά και στις δύο ζώνες. Άνοδο των 2 μονάδων καταγράφει η πρόθεση για αποταμίευση στην ΕΕ, κινούμενη οριακά προς τα πάνω στην Ευρωζώνη, ενώ οι προβλέψεις για την εξέλιξη της ανεργίας βελτιώνονται αισθητά, σε αμφότερες τις ζώνες.
- Τέλος, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες** (δεν περιλαμβάνεται στο δείκτη οικονομικού κλίματος) ανακάμπτει σημαντικά και στις δύο ζώνες, φθάνοντας στις 21,9 (από 16,1) και τις 17,1 (από 10,9) μονάδες αντίστοιχα στην ΕΕ και την Ευρωζώνη. Από τα επιμέρους στοιχεία, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων και οι αντίστοιχες για την τρέχουσα πορεία της ζήτησης βελτιώνονται αισθητά σε αμφότερες τις ζώνες, ενώ και οι προβλέψεις της ζήτησης στο επόμενο τρίμηνο κινούνται ανοδικά, αλλά ηπιότερα, τόσο στην ΕΕ, όσο και στην Ευρωζώνη.

Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (1990-2013=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)¹

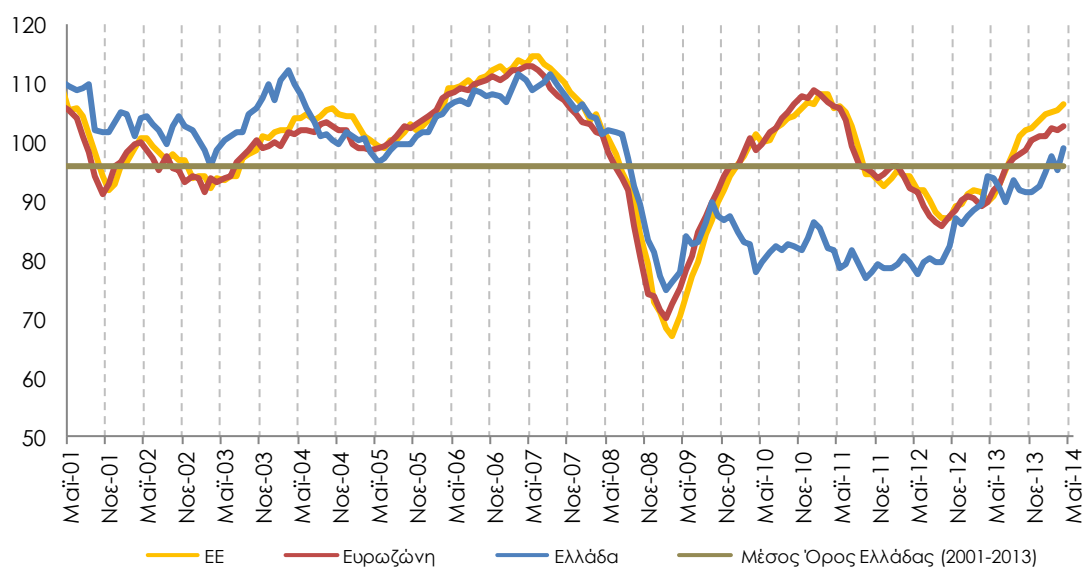
Περιοχή	Ακραίες τιμές ²		Μέσος όρος									
	Min	Max	2001-2013	2009	2010	2011	2012	2013				
ΕΕ-28	67,2 Μαρ-09	114,1 Ιουν-07	99,0	79,6	101,9	101,3	91,0	95,9				
Ευρωζώνη	70,0 Μαρ-09	113,5 Ιαν-01	98,4	80,8	101,4	102,2	90,8	93,8				
Ελλάδα	74,4 Μαρ-09	111,9 Απρ-04	96,1	82,3	82,3	81,0	80,3	90,8				
Περιοχή	2013											
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-28	91,3	91,8	91,6	89,9	91,0	92,8	95,3	98,4	100,9	101,9	102,4	103,8
Ευρωζώνη	90,1	90,8	90,5	89,0	89,8	91,7	92,9	95,7	97,3	98,1	98,8	100,4
Ελλάδα	86,1	87,3	88,5	89,5	94,2	94,0	92,1	89,7	93,6	91,7	91,6	91,4
Περιοχή	2014											
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-28	104,8	105,0	105,3	106,3	106,5							
Ευρωζώνη	101,0	101,2	102,5	102,0	102,7							
Ελλάδα	92,6	94,8	97,5	95,4	99,1							

¹ Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος είναι το σταθμισμένο άθροισμα των Δεικτών Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο, τις Υπηρεσίες και του Δείκτη Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης.

² Οι ακραίες τιμές αναφέρονται στην περίοδο 2001-2012, σε όλους τους πίνακες

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος Ε.Ε-28 και Ελλάδα
(1990-2013=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

ΕΛΛΑΔΑ: Σε υψηλά εξαετίας το οικονομικό κλίμα, ενίσχυση καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος επανέρχεται τον Μάιο μετά από τη μικρή διόρθωση του Απριλίου σε ανοδική τροχιά, και διαμορφώνεται στις 99,1 (από 95,4) μονάδες. **Αυτή είναι η καλύτερη επίδοση των τελευταίων έξι ετών και πιστοποιεί ότι παγιώνονται οι προσδοκίες σταθεροποίησης της οικονομίας. Στους επιμέρους τομείς της οικονομίας, οι τάσεις είναι εν γένει θετικές: οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις Υπηρεσίες, στη Βιομηχανία και το Λιανικό Εμπόριο βελτιώνονται, ενώ στις Κατασκευές κυριαρχεί η σταθερότητα. Η καταναλωτική εμπιστοσύνη ανακάμπτει για τρίτο κατά σειρά μήνα, στα λιγότερο αρνητικά επίπεδα της τελευταίας τετραετίας, καθώς αμβλύνονται σημαντικά οι απαισιόδοξες προβλέψεις για την εξέλιξη της ανεργίας. Άλλωστε, φαίνεται να διακόπτεται η άνοδος της ανεργίας, με αναιμικές όμως - για την ώρα - ενδείξεις τόνωσης της απασχόλησης. Σε κάθε περίπτωση, όλο και περισσότεροι πολίτες και επιχειρήσεις προσαρμόζονται σταδιακά στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται μετά την εκτεταμένη χρονικά και έντονη σε βάθος οικονομική κρίση, που δείχνει να ολοκληρώνεται.** Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής δεν μεταβάλλονται, με τις εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης να κερδίζουν ήπια έδαφος και το δείκτη για τα αποθέματα να αποκλιμακώνεται.
- στις **Υπηρεσίες**, οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους ανακάμπτουν αισθητά, ενώ αντίθετα εκείνες για την τρέχουσα ζήτηση υποχωρούν ελαφρά, όπως συμβαίνει και με τις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης.
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις αμβλύνονται, ενώ και οι προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές τους βελτιώνονται, με το δείκτη των αποθεμάτων να κινείται ελαφρώς ανοδικά.
- στις **Κατασκευές**, οι αρνητικές προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων εντείνονται ελαφρά, αντισταθμιζόμενες από το δείκτη πρόβλεψης για την απασχόληση, ο οποίος κινείται ανοδικά.
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού και εκείνες για την οικονομική κατάσταση της χώρας το επόμενο 12μηνο παραμένουν αμετάβλητες, ενώ οι προθέσεις για αποταμίευση επιδεινώνονται οριακά. Είναι έτσι η σημαντική βελτίωση στις δυσμενείς προβλέψεις για την εξέλιξη της ανεργίας που έλκει το συνολικό δείκτη προς τα πάνω.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Ανάκαμψη στις επιχειρηματικές προσδοκίες, ενίσχυση της παραγωγής

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, μετά τη μικρή πτώση του Απριλίου, κινείται ανοδικά τον Μάιο, στις 95,1 (από 91,9) μονάδες, επίπεδο που είναι ανώτερο σε σύγκριση με το αντίστοιχο περυσινό (92,6 μον.). **Στην άνοδο του δείκτη συνέβαλε κυρίως η εξομάλυνση του ισοζυγίου στις εκτιμήσεις για τα αποθέματα και λιγότερο η ήπια κάμψη στις αρνητικές εκτιμήσεις παραγγελιών και τρέχουσας ζήτησης.** Αναλυτικότερα:

α) Σε **επίπεδο παραγγελιών και τρέχουσας ζήτησης**, ο σχετικός αρνητικός δείκτης κινείται στις -27 (από -29) μονάδες, με το 1/3 των επιχειρήσεων να δηλώνει εκ νέου χαμηλές για την εποχή παραγγελίες και το 6% (από 3%) να αναφέρει το αντίθετο.

β) Στις **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες**, ο σχετικός δείκτης παραμένει αμετάβλητος τον Μάιο στις +21 μονάδες, με το 31% των επιχειρήσεων να προβλέπει και πάλι άνοδο της παραγωγής του το επόμενο τρίμηνο και το 1/10 μείωσή της.

γ) Πτωτική είναι η τάση που καταγράφεται στις εκτιμήσεις για τα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων**, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις +3 (από +11) μονάδες. Το 17% (από 21%) των επιχειρήσεων αναφέρει υψηλά και το 14% (από 10%) χαμηλά για την εποχή αποθέματα.

δ) Οι τάσεις στους δείκτες που συνδέονται με την **εξαγωγική δραστηριότητα των επιχειρήσεων** είναι ανοδικές: οι **εκτιμήσεις για τις εξαγωγές το τελευταίο τρίμηνο** κερδίζουν ήπια έδαφος (-4 από -6 μον. το σχετικό ισοζύγιο), όπως και οι **εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού** (-27 από -29 μον. ο δείκτης), με το δείκτη των **προβλέψεων για εξαγωγές τους προσεχείς μήνες** να καταγράφει τη μεγαλύτερη άνοδο (+27 από +19 μον.).

ε) Οι **προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες** βελτιώνονται ελαφρά, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις +26 (από +23) μονάδες και το 37% (από 34%) των επιχειρήσεων να αναμένει άνοδο πωλήσεων στο επόμενο διάστημα. Αντιθέτως, οι **εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις** κινούνται πτωτικά, με το σχετικό δείκτη να υποχωρεί στις -8 (από -3) μονάδες.

στ) Οι **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής** υποχωρούν τον Μάιο ελαφρά, φθάνοντας στους 4,6 (από 4,9), ενώ το ποσοστό **χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού** διαμορφώνεται στο 68,8% από 67,8%.

ζ) Ο δείκτης **προβλέψεων για την απασχόληση** μεταβάλλεται αρνητικά, αλλά ήπια, στις -9 (από -7) μονάδες, με το 9% (από 7%) των επιχειρήσεων να προβλέπουν ενίσχυση της απασχόλησης εντός του προσεχούς τριμήνου και το 18% (από 14%) πτώση της.

η) Στις **προβλέψεις για τις μεταβολές των τιμών**, ο σχετικός αρνητικός δείκτης διπλασιάζεται τον Μάιο στις -12 μονάδες, με το 83% (από 86%) των επιχειρήσεων να προβλέπει και πάλι σταθερότητα τιμών το επόμενο τρίμηνο και το 15% (από 1/10) άνοδό τους.

Σε επίπεδο βασικών τομέων, οι επιχειρηματικές προσδοκίες βελτιώνονται στα Καταναλωτικά και τα Ενδιάμεσα Αγαθά, αλλά επιδεινώνονται εκ νέου στα Κεφαλαιουχικά. Αναλυτικότερα:

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Καταναλωτικά Αγαθά** μεταβάλλεται ήπια και θετικά τον Μάιο, φθάνοντας στις 100,7 (από 98) μονάδες. Από τους βασικούς δείκτες, το αρνητικό

ισοζύγιο παραγγελιών και εγχώριας ζήτησης παραμένει αμετάβλητο στις -23 μονάδες, όπως συμβαίνει και με την προβλεπόμενη παραγωγή (στις +30 μον. ο δείκτης). Είναι επομένως ο δείκτης των αποθεμάτων που κινείται πτωτικά, στις -6 (από +3) μονάδες, οδηγώντας σε άνοδο το συνολικό δείκτη. Ως προς την εξαγωγική δραστηριότητα, ο δείκτης των προβλέψεων για τις εξαγωγές μεταβάλλεται θετικά, κατά 10 μονάδες (+24 μον.), ενώ αντίθετα οι παραγγελίες και η ζήτηση εξωτερικού επιδεινώνονται ελαφρά. Οι προβλέψεις για την απασχόληση κερδίζουν 5 μονάδες (+3 μον. ο δείκτης), με το 84% (από 90%) των επιχειρήσεων να αναμένουν σταθερότητα, ενώ στις τιμές, ο σχετικός αρνητικός δείκτης διπλασιάζεται στις -15 μονάδες, υποδηλώνοντας εντονότερη αποκλιμάκωση τους.

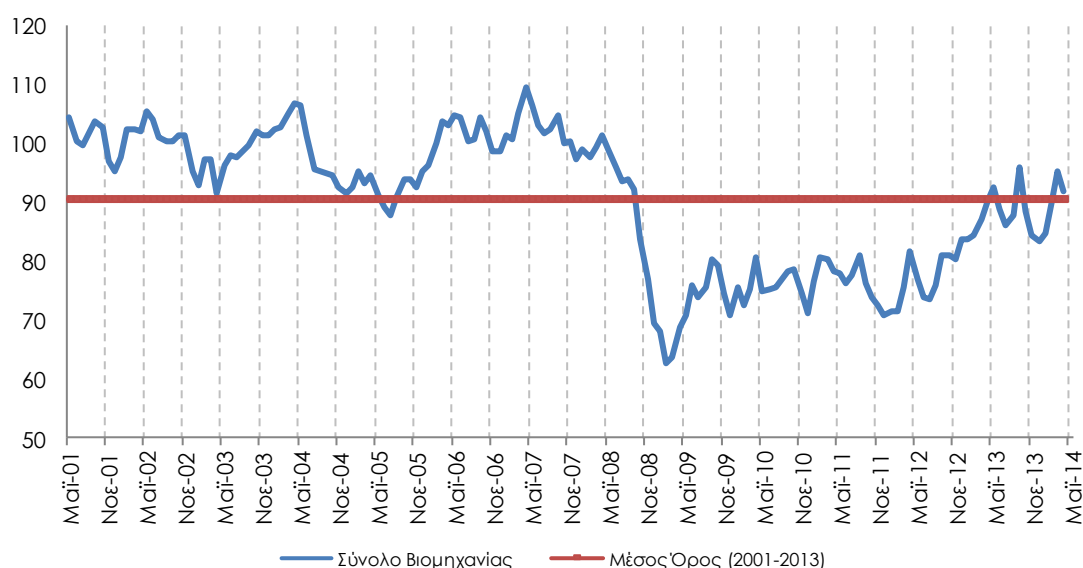
Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

Τομέας	Ακραίες τιμές		Μέσος όρος								
	Min	Max	2001-2013	2009	2010	2011	2012	2013			
Βιομηχανία (1996-2006=100)	62,8 Φεβ-09	109,5 Απρ-07	90,7	72,1	75,8	76,9	77,2	87,8			
2013											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
83,7	84,4	87,1	90,3	92,6	88,8	86,2	88,0	96,1	88,4	84,6	83,4
2014											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
84,7	89,9	95,5	91,9	95,1							

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις παραγωγής, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Κεφαλαιουχικά Αγαθά** υποχωρεί και τον Μάιο και διαμορφώνεται στις 87,4 (από 99,8) μονάδες. Η έντονη πτώση εκπορεύεται από την επιδείνωση στο ισοζύγιο προβλέψεων για την παραγωγή (+8 από +23 μον.) και την άνοδο στο δείκτη εκτιμήσεων για τα αποθέματα (+17 από -8 μον.). Αντιθέτως, στις εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση καταγράφεται οριακή βελτίωση στον αρνητικό δείκτη (-29 από -27 μον.), ενώ ως προς τους εξαγωγικούς δείκτες, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες εξαγωγές καταγράφουν μικρή πτώση στο σχετικό τους ισοζύγιο (-31 από -29 μον.), όμως οι προβλέψεις εξαγωγών κατά το

επόμενο τρίμηνο υποχωρούν σημαντικά (+19 από +51 μον. ο δείκτης). Οι προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου δυσχεραίνονται αισθητά (-41 από -25 μον. ο δείκτης), ενώ ως προς τις τιμές, το 1/10 (από 2%) των επιχειρήσεων αναμένει μείωσή τους και οι υπόλοιπες σταθερότητα (από 98%).

Ανοδικά κινείται τον Μάιο ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Ενδιάμεσα Αγαθά**, φθάνοντας στις 89,1 (από 82,8) μονάδες). Ο δείκτης προβλέψεων για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής μεταβάλλεται οριακά θετικά (+12 μον.), με την αντίστοιχη θετική μεταβολή στις εκτιμήσεις για τις τρέχουσες παραγγελίες και τη ζήτηση να είναι ελαφρώς εντονότερη (-33 από -37 μον. το ισοζύγιο). Σημαντική αποκλιμάκωση παρουσιάζουν τα αποθέματα (στις +11 από +25 μον. το ισοζύγιο), ενώ στα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, ανοδική είναι η τάση σε όλους τους επιμέρους εξαγωγικούς δείκτες. Από την άλλη πλευρά, οι επιχειρήσεις αναμένουν περαιτέρω μείωση της απασχόλησης, με το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο να διπλασιάζεται στις -10 μονάδες και το 83% των επιχειρήσεων του κλάδου να μην αναμένει μεταβολές. Στις τιμές, ο σχετικός ισοσκελισμένος δείκτης υποχωρεί επίσης, στις -10 (από -5) μονάδες.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: Σταθεροποίηση επιχειρηματικών προσδοκιών

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές κινείται τον Μάιο κοντά στα επίπεδα του Απριλίου, στις 80,9 (από 81,2) μονάδες, αρκετά όμως υψηλότερα σε σχέση με πριν ένα χρόνο (65,7 μονάδες). **Οι προβλέψεις για το επίπεδο των προγραμματισμένων εργασιών βαίνουν δυσμενέστερες τον Μάιο – λόγω κυρίως των Δημόσιων Έργων– με τις θετικές όμως προβλέψεις για την απασχόληση να ενισχύονται ελαφρά.** Αναλυτικότερα, ο αρνητικός δείκτης προβλέψεων για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων χάνει 5 μονάδες (στις -64), με το 71% των επιχειρήσεων να διατυπώνει εκ νέου απαισιόδοξες προβλέψεις για το επίπεδο των εργασιών του επόμενου τρίμηνο και μόλις το 7% (από 10%) να αναφέρει το αντίθετο. Αντιθέτως, το ισοζύγιο προβλέψεων για την απασχόληση κερδίζει 4 μονάδες και διαμορφώνεται στις +18 μονάδες, ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία εργασιών των επιχειρήσεων βελτιώνονται (-14 από -29 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας αυξάνονται ελαφρά στους 11,5 (από 10,9), ενώ στο πεδίο των τιμών, το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο μεταβάλλεται ελαφρά στις -31 (από -28) μονάδες. Τέλος, αυξάνεται ήπια στο 12% (από 10%) το ποσοστό των επιχειρήσεων του τομέα που αναφέρουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, ενώ από τις υπόλοιπες επιχειρήσεις, το 28% επισημαίνει την ανεπαρκή χρηματοδότηση, το 33% τη χαμηλή ζήτηση και το 23% παράγοντες όπως η γραφειοκρατία, η έλλειψη μεγάλων έργων και μελετών κ.α. ως τα κυριότερα εμπόδια που επηρεάζουν τη δραστηριότητά τους.

Αναλυτικότερα στους επιμέρους κλάδους:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Ιδιωτικές Κατασκευές** κινείται ανοδικά τον Μάιο, στις 57,6 (από 44,2) μονάδες, σε τιμή σημαντικά ανώτερη έναντι της αντίστοιχης περυσινής του (47,9 μονάδες). Η αισθητή ανάκαμψη στον αρνητικό δείκτη προβλέψεων για την απασχόληση (-6 από -28 μον.) συνοδεύεται από άνοδο στο επίπεδο προγραμματισμένων εργασιών, αρκετά ηπιότερη πάντως (-75 από -81 μον. το ισοζύγιο). Από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία εργασιών των επιχειρήσεων καταγράφουν αξιοπρόσεκτη βελτίωση (στις +3 από -55 μον. ο σχετικός δείκτης), ενώ οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας διαμορφώνονται ελαφρώς υψηλότερα, στους 4,5 (από 4,1). Σε επίπεδο τιμών, οι

αποπληθωριστικές προσδοκίες εξομαλύνονται ήπια (στις -20 από -24 μον. το σχετικό ισοζύγιο), ενώ τέλος, αυξάνεται στο 13% (από 3%) το ποσοστό των επιχειρήσεων που δεν αναφέρει προσκόμματα στη λειτουργία του, όταν πάνω από τις μισές επιχειρήσεις δηλώνουν ως βασικότερο εμπόδιο τη χαμηλή ζήτηση (54%), την ανεπάρκεια χρηματοδότησης (23%) και άλλους παράγοντες (8%).

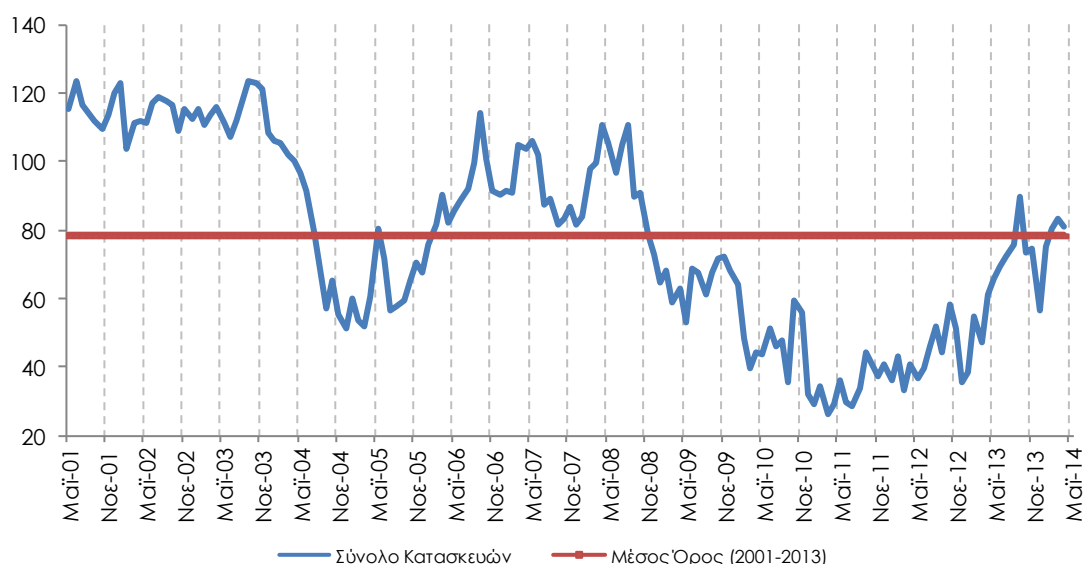
Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
Κατασκευές (1996-2006=100)		Min	Max		2001-2013	2009	2010	2011	2012	2013	
		26,3 Μαρ-11	123,8 Σεπ-03		78,6	65,5	47,4	34,2	43,2	65,0	
2013											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
38,5	55,0	47,1	61,5	65,7	69,5	72,3	75,9	89,7	73,6	74,4	56,9
2014											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
75,2	80,4	83,2	81,3	80,9							

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Καθοδική είναι η τάση του δείκτη επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων**, ο οποίος υποχώρησε στις 91,2 (από 98,2) μονάδες, παραμένοντας πάντως σε επίπεδο σημαντικά υψηλότερο σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πριν ένα χρόνο (73,8 μον.). Η προγραμματισμένη δραστηριότητα του κλάδου, που αφορά κυρίως σε ανειλημμένα έργα στους αυτοκινητόδρομους, σε έργα περιβαλλοντικής διαχείρισης και στις εργασίες των εγχώριων εταιριών στο εξωτερικό, περιορίζεται περαιτέρω (-60 από -50 μον. το σχετικό ισοζύγιο), ενώ μικρή πτώση καταγράφεται και στο δείκτη προβλέψεων για την απασχόληση (στις +27 από +34 μον.). Στα υπόλοιπα στοιχεία, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες εργασίες των επιχειρήσεων αμβλύνονται ελαφρά (-21 από -19 μον. το ισοζύγιο), ενώ στις τιμές, η αποπληθωριστική τάση εντείνεται ήπια (-35 από -30 μον. ο δείκτης). Τέλος, παραμένει στο 12-13% το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 28% να αναφέρει την τρέχουσα οικονομική

κατάσταση, το 26% τη χαμηλή ζήτηση και το 31% την ανεπαρκή χρηματοδότηση ως τα βασικά λειτουργικά εμπόδια του κλάδου.

ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: Βελτίωση επιχειρηματικών προσδοκιών σε όλους τους κλάδους, ανοδική τάση στις πωλήσεις

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** τον Μάιο διαμορφώνεται σε υψηλότερα επίπεδα από εκείνα του Απριλίου, στις 86,2 (από 80,1) μονάδες, σε ανώτερη επίδοση σε σχέση και με την αντίστοιχη περσινή (79,5 μονάδες). **Οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις, όπως και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξή τους ανακάμπουν, σε όλους τους εξεταζόμενους κλάδους, με τα αποθέματα να διατηρούνται ελαφρώς χαμηλά για την εποχή.** Αναλυτικότερα, οι αρνητικές εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις τους αμβλύνονται, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις -19 (από -33) μονάδες και το 44% (από 52%) των επιχειρήσεων να αναφέρει χαμηλές πωλήσεις. Στο ίδιο μήκος κύματος, ο δείκτης προβλέψεων για την εξέλιξη των πωλήσεων το επόμενο τρίμηνο κερδίζει 9 μονάδες, κινούμενος σε οριακώς θετικά επίπεδα για πρώτη φορά τα τελευταία 4½ (στη +1 μονάδα). Στις εκτιμήσεις για τα αποθέματα, ο σχετικός δείκτης παραμένει αρνητικός (-3 από -6 μονάδες), ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία, το αρνητικό ισοζύγιο στις παραγγελίες προς προμηθευτές διευρύνεται ελαφρά, κατά 2 μονάδες (στις -12) και οι προβλέψεις για την απασχόληση παραμένουν θετικές, στα ίδια επίπεδα (+3 μον. ο δείκτης). Τέλος, στις τιμές, ο σχετικός αρνητικός δείκτης για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξή τους δεν μεταβάλλεται από τις -14 μονάδες, με το 76% των επιχειρήσεων να αναμένει βραχυπρόθεσμη σταθερότητα.

Οι εξελίξεις σε επιμέρους κλάδους του Λιανικού εμπορίου είναι οι εξής:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός** ανακάμπει σημαντικά τον Μάιο, κινούμενος στις 85,7 (από 67,7) μονάδες, υψηλότερα και σε σχέση με τον αντίστοιχο περυσινό μήνα (82,4 μονάδες). Ως προς τις τρέχουσες πωλήσεις, ο σχετικός δείκτης αυξάνεται αισθητά (+2 από -46 μονάδες), ενώ ανοδικά κινείται και το ισοζύγιο των προβλεπόμενων πωλήσεων (+13 από -19 μον.). Στα αποθέματα, ο σχετικός δείκτης υποδηλώνει χαμηλότερη ρευστοποίηση (+10 από -5 μον.), ενώ στις προβλέψεις των παραγγελιών προς προμηθευτές, αλλά και σε εκείνες για την απασχόληση, καταγράφονται μικρές, αλλά αρνητικές μεταβολές (στις 0 από +4 και στις +32 από +35 μον. τα σχετικά ισοζύγια). Τέλος, στις τιμές, ο σχετικός αρνητικός δείκτης διευρύνεται αισθητά (-30 από -11 μον.), με το 35% των επιχειρήσεων (από 20%) να προβλέπει μείωση τιμών.

Στα ίδια σχεδόν επίπεδα κινείται ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση**, ο οποίος αγγίζει τις 100,4 (από 99,0) μονάδες, επίδοση υψηλότερη σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή (78,7 μον.). Από τα βασικά στοιχεία δραστηριότητας, οι αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις δεν μεταβάλλονται (στις -10 μον. το σχετικό ισοζύγιο), ενώ ο δείκτης των προβλέψεων για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου ανακάμπει κατά 5 μονάδες, στις +21. Στα αποθέματα υποδηλώνεται μικρή διόγκωση, με τον αντίστοιχο δείκτη να κινείται στις +6 (από +4) μονάδες, ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, ελαφρώς πτωτική είναι η τάση στις παραγγελίες προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο (+11 από +14 μον. το ισοζύγιο) και ανοδική στις προβλέψεις για την απασχόληση (-4 από -10 μον. ο δείκτης). Τέλος, στις τιμές, οι αποπληθωριστικές τάσεις διατηρούνται (στις -36 από -33 μον. ο δείκτης), με το 36% των επιχειρήσεων να προβλέπει μείωσή τους και οι υπόλοιπες σταθερότητα.

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού** ενισχύονται και τον Μάιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 76,7 (από 65,6) μονάδες, υψηλότερα σε σχέση με τα αντίστοιχα περσινά του επίπεδα (62,8 μον.). Οι δυσμενείς εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις αμβλύνονται (-47 από -61 μον. ο δείκτης), ενώ οι αρνητικές προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου δίνουν τη θέση τους σε θετικό ισοζύγιο τον Μάιο (+1 από -9 μον.). Οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα υποδηλώνουν αποκλιμάκωση (-1 από +11 μον. το σχετικό ισοζύγιο), ενώ ο δείκτης στις προβλέψεις των παραγγελιών προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο κερδίζει 4 μονάδες (στις -16). Οι δυσμενείς προβλέψεις για την απασχόληση πάντως παραμένουν στα ίδια, δυσμενή επίπεδα (-45 μον. ο δείκτης), ενώ τέλος, στις τιμές, το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο καταγράφει μικρή άνοδο (-7 από -9 μον.).

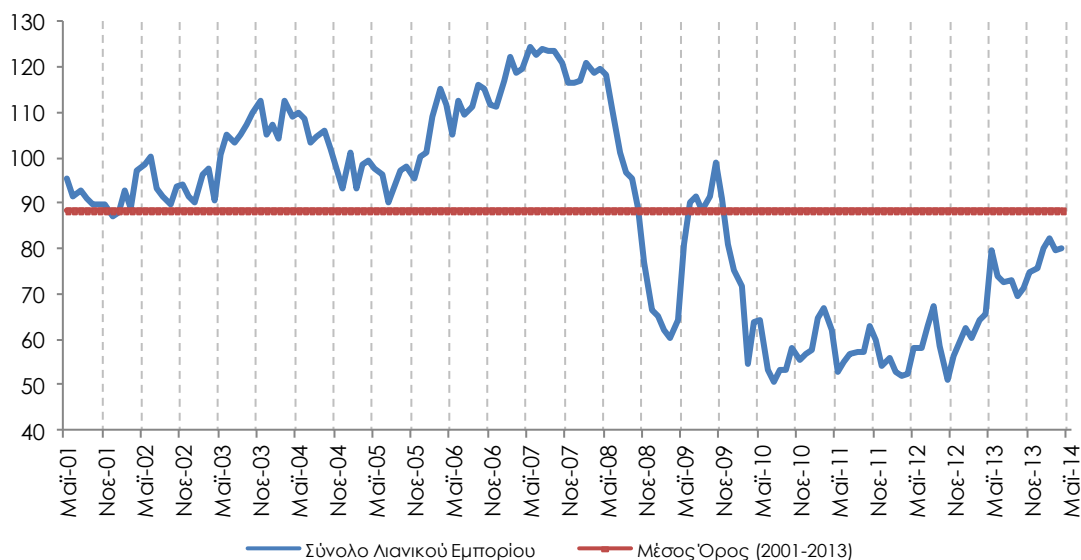
Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

Τομέας		Ακραίες τιμές		Μέσος όρος							
Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)		Min	Max	2001-2013	2009	2010	2011	2012	2013		
		50,8 Ιούλ-10	124,3 Μαι-07	88,4	80,4	59,2	58,9	57,1	70,2		
2013											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
62,6	60,3	64,2	65,4	79,5	73,9	72,4	72,9	69,4	71,2	74,6	75,5
2014											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
79,9	82,4	79,5	80,1	86,2							

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για τις πωλήσεις και τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Οχήματα – Ανταλλακτικά** κερδίζει 10 μονάδες τον Μάιο και διαμορφώνεται στις 116,1 μονάδες, σε επίδοση ανώτερη από την αντίστοιχη περσινή (93,2 μον.). Το ισοζύγιο στις εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις του κλάδου σκαρφαλώνει στις +22 (από -7) μονάδες, ενώ ήπια άνοδο καταγράφει και ο δείκτης στις προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου (+28 από +22 μον.). Στα αποθέματα σημειώνεται περαιτέρω κάμψη του σχετικού αρνητικού ισοζυγίου (στις -10 από -15 μον.), ενώ από τις υπόλοιπες

μεταβλητές, μικρή βελτίωση καταγράφεται εκ νέου στην προβλεπόμενη απασχόληση (-2 από -6 μονάδες το ισοζύγιο), με τα 9/10 των επιχειρήσεων να αναμένουν σταθερότητα. Στις παραγγελίες προς προμηθευτές σημειώνεται ελαφρά κάμψη στο σχετικό ισοζύγιο, το οποίο όμως διατηρεί το θετικό του πρόσημο (+8 από +11 μον.), ενώ τέλος, ως προς στις τιμές, ο σχετικός δείκτης κινείται ανοδικά στις +7 (από -11) μονάδες.

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Πολυκαταστήματα** βελτιώνονται τον Μάιο, μετά από ένα δίμηνο επιδείνωσης, με το σχετικό δείκτη να αγγίζει τις 67,3 (από 48,8) μονάδες, χαμηλότερα πάντως σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή τιμή του (80,7 μον.). Από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, οι κατά μεγάλη πλειονότητα αρνητικές εκτιμήσεις των τρεχουσών πωλήσεων εξομαλύνονται τον Μάιο (-56 από -86 μον. το ισοζύγιο), με τη σχετική ανοδική διόρθωση να επεκτείνεται και στις πωλήσεις της επόμενης περιόδου (-47 από -80 μον. το ισοζύγιο). Στις εκτιμήσεις των αποθεμάτων, το σχετικό ισοζύγιο παραμένει αμετάβλητο στις -33 μονάδες, ενώ οι ήδη χαμηλές παραγγελίες προς προμηθευτές χάνουν περαιτέρω έδαφος (-59 από -52 μον. το ισοζύγιο). Ως προς τις προβλέψεις απασχόλησης του κλάδου το επόμενο τρίμηνο, αυτές βελτιώνονται τον Μάιο (+1 από -16 μον. ο δείκτης), ενώ τέλος, στις τιμές, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες δεν μεταβάλλονται, με το σχετικό ισοζύγιο να παραμένει στις -28 μονάδες.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Οριακή βελτίωση στις επιχειρηματικές προσδοκίες

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** κινείται οριακώς ανοδικά τον Μάιο σε σχέση με τον Απρίλιο, φθάνοντας στις 84,2 (από 83,0) μονάδες, σε επίδοση πάντως υψηλότερη έναντι της αντίστοιχης περυσινής (69,3 μον.). **Από τις μεταβλητές του δείκτη, η βελτίωση στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων αντισταθμίζεται εν πολλοίς από την μικρή επιδείνωση της τρέχουσας ζήτησης, αλλά και την εξασθένηση των θετικών προβλέψεων για τη ζήτηση της επόμενης περιόδου.** Αναλυτικότερα, ο δείκτης των εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων κινείται ανοδικά, στις +3 (από -8) μονάδες, ενώ το ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τη ζήτηση του τρέχοντος τριμήνου χάνει 4 μονάδες και διαμορφώνεται στις -3 (από +1) μονάδες. Στις προβλέψεις για τη ζήτηση του επόμενου τριμήνου καταγράφεται επίσης αρνητική μεταβολή, όμως ήπια, με το σχετικό δείκτη να χάνει 2 μονάδες (στις +16 μον.) και το 27% των επιχειρήσεων του τομέα να αναμένουν άνοδο της ζήτησης, έναντι μόλις 12% που προβλέπει εκ νέου πτώση της. Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, το αρνητικό ισοζύγιο για την απασχόληση επιδεινώνεται ελαφρά (+4 από +7 μον.), με το 14% των επιχειρήσεων να αναμένει μείωση των θέσεων εργασίας και το 17% (από 20%) άνοδο. Ως προς τις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο διαμορφώνεται χωρίς μεταβολές, στις -4 μονάδες, ενώ αυξάνεται ελαφρά στο 18% (από 15%) το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία. Από τις υπόλοιπες, το 36% επισημαίνει την ανεπάρκεια ζήτησης ως βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του, το 29% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 11% παράγοντες όπως η οικονομική ύφεση, η καθυστέρηση εισπράξεων Δημοσίου, η υψηλή φορολογία, η ανεπάρκεια ρευστότητας, ο έντονος ανταγωνισμός, η υψηλή γραφειοκρατία κ.α.

Σε επίπεδο επιμέρους κλάδων των Υπηρεσιών έλαβαν χώρα οι εξής βασικές μεταβολές:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια – Τουριστικά Πρακτορεία** καταγράφει άνοδο τον Μάιο, κινούμενος στις 102,4 (από 97,1) μονάδες, σε επίπεδο σημαντικά υψηλότερο έναντι του αντίστοιχου περυσινού (83,8 μον.). Από τους βασικούς δείκτες, είναι οι εκτιμήσεις για την πορεία της τρέχουσας κατάστασης των επιχειρήσεων που βελτιώνονται

αισθητά (+26 από -9 μον. ο δείκτης) και έλκουν σε άνοδο το συνολικό δείκτη. Αντίθετα, το ισοζύγιο για την τρέχουσα ζήτηση, αλλά και το αντίστοιχο για τις προβλέψεις βραχυπρόθεσμης ζήτησης κινούνται πτωτικά (-13 από -4 και +26 από +35 μον. αντίστοιχα). Από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι προβλέψεις για την απασχόληση μεταβάλλονται αρνητικά (στις +19 από +24 μον. ο δείκτης), ενώ στις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο παραμένει στις +13 μονάδες. Τέλος, περιορίζεται στο 15% (από 28%) το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 45% να κρίνει ως βασικότερο επιχειρηματικό εμπόδιο την ανεπάρκεια ζήτησης, το 21% τα χαμηλά κεφάλαια κίνησης και το 1/10 τους λοιπούς παράγοντες.

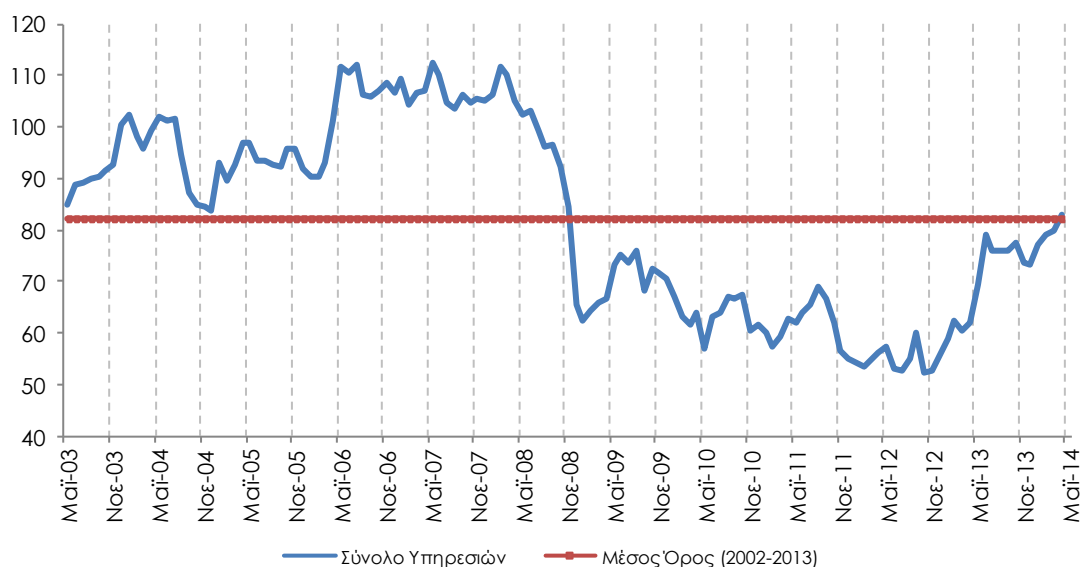
Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

Τομέας	Ακραίες τιμές		Μέσος όρος								
	Min	Max	2002-2013	2009	2010	2011	2012	2013			
Υπηρεσίες (1998-2006=100)	53,4 Φεβ-12	122,5 γ' τρίμ. 01	82,1	70,1	63,6	61,7	54,8	70,4			
2013											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
58,9	62,3	60,4	61,9	69,3	79,2	76,1	76,0	75,9	77,6	73,6	73,2
2014											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
77,3	79,3	79,8	83,0	84,2							

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες
(1998-2006=100)

Πηγή: IOBE

Οριακή ανάκαμψη σημειώνει ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες**, φθάνοντας στις 64,5 (από 63,2) μονάδες, ελαφρώς υψηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο (60,7 μονάδες). Σε επίπεδο βασικών δεικτών, το αρνητικό ισοζύγιο στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων εξομαλύνεται στις -11 (από -32) μονάδες, ενώ αντίθετα οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση παρουσιάζουν πτώση στους αντίστοιχους δείκτες τους (-24 από -15 και -14 από -6 μον. αντίστοιχα). Καθοδικά όμως κινείται και το ισοσκελισμένο ισοζύγιο στις προβλέψεις για την απασχόληση (-18 μον.), ενώ στις τιμές, η αποπληθωριστική

τάση παραμένει στα ίδια επίπεδα (-5 μον. ο δείκτης). Τέλος, ένα 12% δηλώνει εκ νέου απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με τις μισές επιχειρήσεις να αναφέρουν την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης, την ανεπάρκεια ζήτησης (23%) και την τρέχουσα συγκυρία (15%) ως τα βασικότερα εμπόδια της λειτουργίας τους.

Νέα επιδείνωση των επιχειρηματικών προσδοκιών καταγράφεται στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (δεν περιλαμβάνονται οι Τράπεζες), με το σχετικό δείκτη να κατρακυλά στις 68,8 (από 82,3) μονάδες, σε χαμηλότερο επίπεδο και από το αντίστοιχο περσινό (77,4 μον.). Από τις μεταβλητές του δείκτη, οι τρέχουσες εκτιμήσεις για την κατάσταση των επιχειρήσεων χάνουν έδαφος (στις -12 από +26 μον. ο δείκτης), εξέλιξη ανάλογη με εκείνη στις προβλέψεις της βραχυπρόθεσμης ζήτησης (-9 από -11 μον. το ισοζύγιο). Η άνοδος στις εκτιμήσεις της τρέχουσας ζήτησης (-6 από -11 μον. ο δείκτης) δεν αντισταθμίζει επαρκώς το παραπάνω αρνητικό αποτέλεσμα, ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία, ο δείκτης προσδοκιών για την απασχόληση περιορίζεται στις -30 (από -11) μονάδες, με το ισοζύγιο των τιμών να υποδηλώνει ελαφρώς εξομαλυσμένη αποπληθωριστική τάση (-9 από -16 μον.). Τέλος, αυξάνεται στο 52% (από 26%), το ποσοστό των επιχειρήσεων του κλάδου που δηλώνουν ακώλυτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 38% να αναφέρει την ανεπαρκή ζήτηση ως το σημαντικότερο εμπόδιο και ένα 8% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης.

Αξιοσημείωτη είναι η άνοδος του δείκτη επιχειρηματικών προσδοκιών στην **Πληροφορική και Ανάπτυξη Λογισμικού**, ο οποίος και διαμορφώνεται στις 88,9 (από 76,7) μονάδες, υψηλότερα έναντι του αντίστοιχου περσινού μήνα (64,6 μον.). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων βελτιώνονται, με το σχετικό ισοζύγιο να φθάνει στις +22 (από -13) μονάδες, εξέλιξη ανάλογη με εκείνη στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση (+38 από +17 μον. ο δείκτης.). Στον αντίποδα, οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση χάνουν έδαφος (+3 από +9 μον. το ισοζύγιο), ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία, και οι προβλέψεις για την απασχόληση επιδεινώνονται, με το σχετικό ισοζύγιο να ισοσκελίζεται (από +4 μον.). Στις προβλεπόμενες μεταβολές των τιμών, ο σχετικός δείκτης παραμένει στις -26 μονάδες, ενώ τέλος, αυξάνεται στο 53% (από 44%) το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 18% των υπολοίπων να επισημαίνει την ανεπάρκεια ζήτησης, το 1/5 την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 3% την τρέχουσα συγκυρία ως τα βασικά επιχειρηματικά τους κωλύματα.

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χερσαίες Μεταφορές** ανακάμπτει ελαφρά τον Μάιο, κατά 3 μονάδες, και διαμορφώνεται στις 87,3 μονάδες, σε επίπεδο ανώτερο έναντι του αντίστοιχου περυσινού (79 μον.). Από τις συνιστώσες του συνολικού δείκτη, όλες καταγράφουν βελτίωση: το ισοζύγιο στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα δραστηριότητα κερδίζει 4 μονάδες (στις +11), οι προβλέψεις για την επικείμενη ζήτηση 2 (στις +14) και οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση 5 μονάδες (στις -11). Στα υπόλοιπα στοιχεία, ο δείκτης πρόβλεψης για την απασχόληση υποχωρεί στις -4 μονάδες (από 0 μον.), ενώ στις αναμενόμενες μεταβολές των τιμών του κλάδου, όλες οι επιχειρήσεις αναμένουν σταθερότητα. Τέλος, παραμένει στο 13% το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει ανεμπόδιστη λειτουργία, με τις υπόλοιπες να επισημαίνουν την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης (47%), την ανεπάρκεια ζήτησης (1/4) και εργατικού δυναμικού (11%) και την τρέχουσα οικονομική κατάσταση (4%) ως τα βασικά λειτουργικά τους εμπόδια.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ**Περαιτέρω βελτίωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης**

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης κινείται ανοδικά και τον Μάιο για τρίτο διαδοχικό μήνα, φθάνοντας τις -52,5 μονάδες (από -55,0), που είναι και η λιγότερο αρνητική επίδοσή του από τον Φεβρουάριο του 2010. Η σημαντική ανάσχεση της ύφεσης στις αρχές του τρέχοντος έτους, που αποτυπώθηκε τον Μάιο στα σχετικά στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., και οι προσδοκίες μη λήψης πρόσθετων μέτρων φέτος, οι οποίες ενισχύθηκαν κατά την προεκλογική περίοδο, διατήρησαν τον περασμένο μήνα την κάμψη της απαισιοδοξίας στις προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας που σημειώθηκε τον Απρίλιο. Η ίδια τάση εκδηλώνεται πλέον στο πεδίο της απασχόλησης, καθώς ευνοείται και από την αναμενόμενη αύξηση των θέσεων εργασίας το καλοκαίρι σε εποχικές δραστηριότητες στον τομέα του τουρισμού. Σταθερά όμως οι Έλληνες καταναλωτές παραμένουν με διαφορά οι πιο απαισιόδοξοι πολίτες στην ΕΕ, με την Κροατία να ακολουθεί δεύτερη κατά σειρά (-36,2 από -34,7 μον. ο αντίστοιχος δείκτης), την Ρουμανία τρίτη (-34,1 από -33,4 μον.), την Κύπρο τέταρτη (-33,9 από -38,1 μον.) και την Βουλγαρία πέμπτη (-31,1 από -30,5). Ο δείκτης κινείται ανοδικά σε 16 χώρες τον Μάιο (από 17 τον Απρίλιο και 18 τον Μάρτιο), ενώ θετικοί δείκτες καταγράφονται σταθερά στις σκανδιναβικές χώρες (Σουηδία, Φινλανδία, Δανία), αλλά και στην Ιρλανδία, την Ολλανδία, το Ην. Βασίλειο και την Γερμανία. Αναλυτικότερα για την Ελλάδα:

- **Στα ίδια επίπεδα οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών**

Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προσεχείς 12 μήνες παραμένουν αμετάβλητες τον Μάιο, με το δείκτη να διαμορφώνεται στις -45,3 μονάδες. Το ποσοστό των πολιτών που αναμένουν ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής τους κατάστασης διαμορφώνεται στο 57%, ενώ το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν ελαφρά ή αισθητή βελτίωση φθάνει μόλις το 7%. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται στις -1,6 και -3,4 μονάδες.

- **Αμετάβλητες και οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας**

Οι προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο δεν μεταβάλλονται, με το σχετικό δείκτη να διατηρείται στις -46,3 μονάδες και το 58% των καταναλωτών να προβλέπει μικρή ή αισθητή επιδείνωση, όταν το 15% αναμένει το αντίθετο. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται στις -0,3 και -2,5 μονάδες.

- **Οριακή πτώση στην ήδη πολύ χαμηλή πρόθεση για αποταμίευση**

Ο δείκτης της πρόθεσης για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες διαμορφώνεται οριακά χαμηλότερα τον Μάιο σε σχέση με τον Απρίλιο, στις -76,7 (από -75,9) μονάδες. Το 89% των νοικοκυριών θεωρεί μη πιθανή έως καθόλου πιθανή την αποταμίευση στο επόμενο 12μηνο, έναντι του 9% που τη θεωρεί αρκετά ή πολύ πιθανή. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αυξάνονται ελαφρά, στις -3,0 και -7,4 μονάδες.

- **Σημαντική βελτίωση στις δυσμενείς προβλέψεις για την πορεία της ανεργίας**

Ο δείκτης πρόβλεψης για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες βελτιώνεται για τρίτο κατά σειρά μήνα τον Μάιο, κινούμενος στις +41,8 (από +52,8) μονάδες, με το 64% (από 72%) των νοικοκυριών να προβλέπει ότι η ανεργία θα αυξηθεί ελαφρά ή αισθητά και αντιθέτως, ένα 15% (από 11%) να αναμένει ελαφρά ή αισθητή μείωση. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη εξομαλύνονται επίσης, στις +11,7 και +15,1 μονάδες.

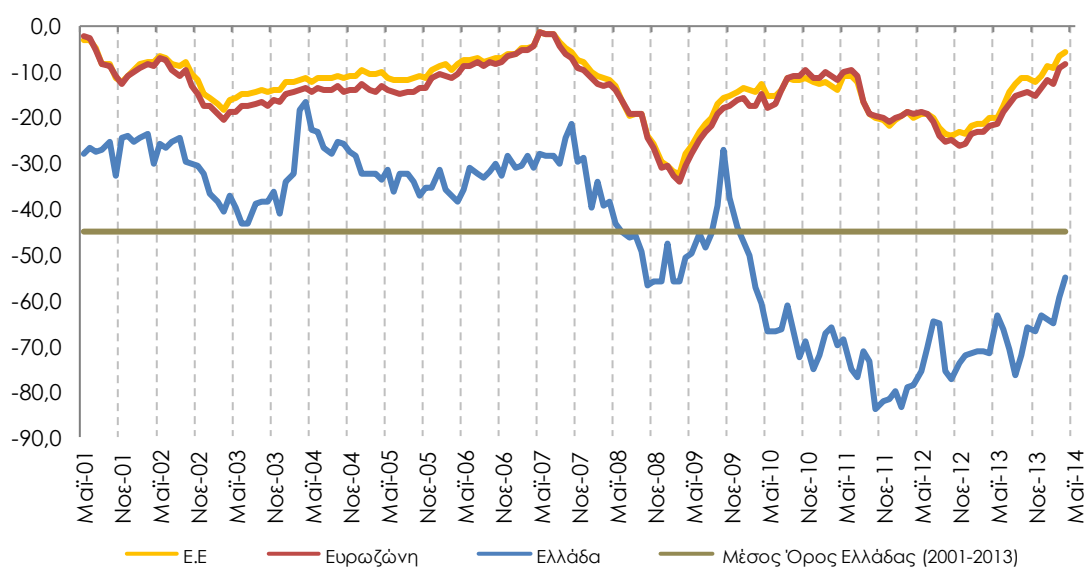
Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Περιοχή	Ακραίες τιμές		Μέσοι όροι									
	Min	Max	2001-2013	2009	2010	2011	2012	2013				
ΕΕ-28	-31,9 Μαρ-09	0,8 Ιαν-01	-13,2	-23,1	-13,2	-15,5	-21,4	-16,4				
Ευρωζώνη	-34,2 Μαρ-09	1,0 Ιαν-01	-14,5	-24,8	-14,2	-14,3	-22,3	-18,6				
Ελλάδα	-83,8 Οκτ-11	-16,9 Απρ-04	-45,2	-45,7	-63,4	-74,1	-74,8	-69,3				
Περιοχή	2013											
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-28	-21,8	-21,5	-21,5	-20,3	-20,1	-17,4	-14,7	-12,7	-11,6	-11,6	-12,3	-10,9
Ευρωζώνη	-23,7	-23,4	-23,3	-22,1	-21,7	-18,7	-17,3	-15,5	-14,8	-14,4	-15,3	-13,5
Ελλάδα	-71,9	-71,4	-71,2	-71,8	-63,4	-66,5	-70,9	-76,6	-72,2	-66,2	-66,7	-63,3
Περιοχή	2014											
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-28	-8,8	-9,3	-6,6	-5,7	-4,1							
Ευρωζώνη	-11,7	-12,7	-9,3	-8,6	-7,1							
Ελλάδα	-64,5	-65,2	-59,7	-55,0	-52,5							

Σημείωση: ο Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας, την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, την πρόθεση αποταμίευσης και την πρόβλεψη για την ανεργία. Οι προβλέψεις κινούνται στο διάστημα +100 (όλοι προβλέπουν αύξηση) έως -100 (όλοι προβλέπουν μείωση) και εμφανίζονται ως διαφορές θετικών-αρνητικών απαντήσεων. Αρνητική διαφορά σημαίνει ότι το ποσοστό αυτών που προβλέπουν μείωση κάθε μεγέθους υπερτερεί του ποσοστού όσων προσδοκούν αύξηση και αντίστροφα.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

• Νέα επιδείνωση στις προβλέψεις για μείζονες αγορές

Η πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επιπλων, ηλεκτρικών συσκευών κ.λπ.) επιδεινώνεται για ακόμα ένα μήνα τον Μάιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται 3 μονάδες χαμηλότερα, στις -69,6. Το 77% των καταναλωτών προβλέπει ότι θα προβεί σε λίγο ή πολύ λιγότερες δαπάνες, ενώ ένα 2% (από 5%) αναμένει ότι οι δαπάνες του θα

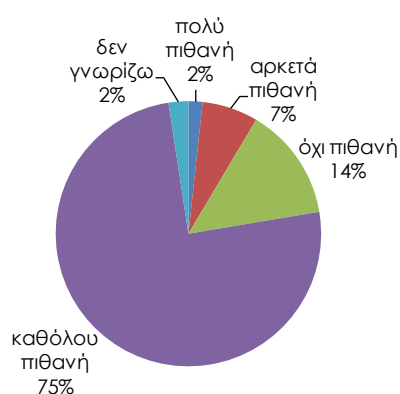
αυξηθούν λίγο ή πολύ. Οι ευρωπαϊκοί αρνητικοί δείκτες βελτιώνονται στις -20,1 και -21,8 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα.

- **Σταθερότητα τιμών υποδηλώνουν οι προβλέψεις των καταναλωτών**

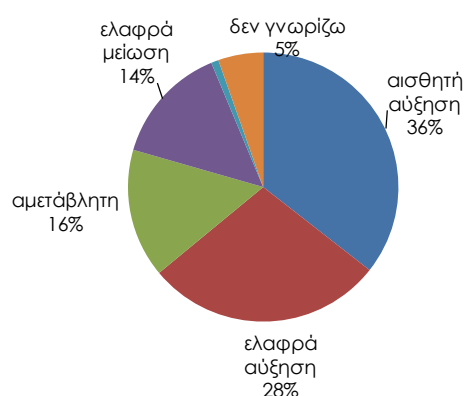
Ο δείκτης πρόβλεψης μεταβολών των τιμών τους προσεχείς 12 μήνες ισοσκελίζεται τον Μάιο (από τις -3,6 μονάδες τον Απρίλιο). Το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν αύξηση τιμών με τον ίδιο ή ταχύτερο ρυθμό αυξάνεται ελαφρά στο 33%, ενώ όσοι αναμένουν σταθερότητα αυξάνονται στο 42% (από 40%). Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διευρύνονται στις +12,2 και +9,6 μονάδες.

Διάγραμμα 7: Βασικοί δείκτες έρευνας καταναλωτών το επόμενο 12μηνο

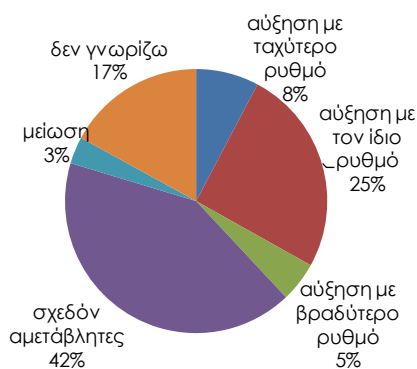
ΠΡΟΘΕΣΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ

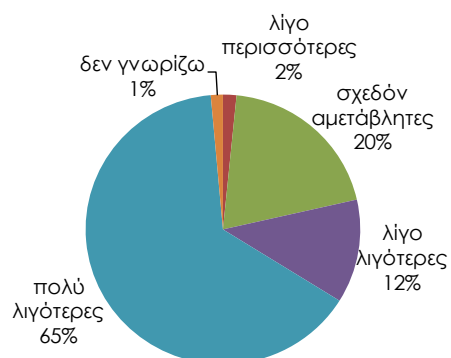
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ

ΠΡΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Πηγή: IOBE

- **Μείωση του ποσοστού εκείνων που δηλώνουν ότι «μόλις τα βγάζουν πέρα»**

Σχετικά με τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού, το ποσοστό των καταναλωτών που δηλώνει ότι «μόλις τα βγάζει πέρα» μειώνεται στο 63% (από 67%), ενώ το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους παραμένει στο 11-12%. Οι καταναλωτές που δηλώνουν ότι αποταμιεύουν λίγο αντιστοιχούν στο 9% (από 8%), ενώ, τέλος, όσοι αναφέρουν ότι έχουν χρεωθεί αυξάνονται ελαφρά στο 15% (από 13%) του συνόλου.